

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ

Головна функція роздрібно́ї торгівлі полягає у доведенні продукції до кінцевого споживача. Реалізація цієї функції багато в чому визначається здатністю наявної роздрібно́ї мережі забезпечити фізичну та цінову доступність товарів для кінцевих споживачів. Розвиток роздрібно́ї торгівлі значною мірою впливає й на функціонування певного товарного ринку. Враховуючи суттєві соціально-економічні, географічні, природно-ресурсні, демографічні та інші відміни регіонів України, необхідно відзначити наявність суттєвої регіональної диференціації розвитку роздрібно́ї торгівлі та товарних ринків. Розглянемо особливості регіонального ринку роздрібно́ї торгівлі продовольчими товарами в Харківській області.

Основним показником, що характеризує розмір ринку роздрібно́ї торгівлі є роздрібний товарооборот. Оцінюючи масштаби ринку продовольчих товарів в Харківській області, слід відзначити, що він є значним, на його частку у 2008-2012 рр. приходилося більш 9% національного продовольчого ринку. Відповідно до статистичних даних обсяг роздрібно́го товарообороту продовольчих товарів в Харківській області характеризується тими ж тенденціями, що і в цілому по Україні. Через негативні наслідки фінансово-економічної кризи у 2009 р. роздрібний товарооборот продовольчих товарів в Харківській області знизився з 10033 до 8819 млн грн або майже на 15%. Незважаючи на суттєве падіння обсягів ринку продовольчих товарів у грошовому вираженні, фактичне їх споживання скоротилося у межах 10%. Починаючи з 2010 р. соціально-економічна ситуація стабілізувалася, що позитивно відобразилося на обсягах продажу продовольчих товарів, які за рік зросли на 17,7% й перевищили докризовий рівень. Протягом 2011-2012 рр. роздрібний товарооборот продовольчих товарів в Харківській області зростав достатньо високими темпами, які склали 126,9 та 110,3%, відповідно. Показники індексів фізичного обсягу роздрібно́го товарообороту продовольчих товарів свідчать, що темпи розвитку ринку роздрібно́ї торгівлі продовольчими товарами в Україні були вищими, ніж в Харківській області, у 2011-2012 рр. вони становили 112...117%, а в області лише 110...112%.

Рівень розвитку регіонального ринку роздрібно́ї торгівлі продовольчими товарами характеризує показник роздрібно́го товарообороту продовольчих товарів на одну особу, його динаміку в Україні та Харківській області характеризує діаграма на рис. Даний

показник має стійку тенденцію до зростання, навіть після фінансово-економічної кризи. В Харківській області він є вищим, ніж в середньому по Україні, що свідчить про більш високий рівень даного регіонального ринку роздрібної торгівлі продовольчими товарами. Якщо у 2008 р. в Харківській області він становив 2335 грн на одну особу, то в Україні – лише 1839 грн., різниця склала майже 500 грн. За даним показником Харківська область посідає 6 місце, поступаючись показникам м. Києва та Севастополя, а також Дніпропетровській, Київській, Одеській областям. За досліджуваний період даний показник в Харківській області збільшився більш як на 77%, в Україні – майже у два рази.

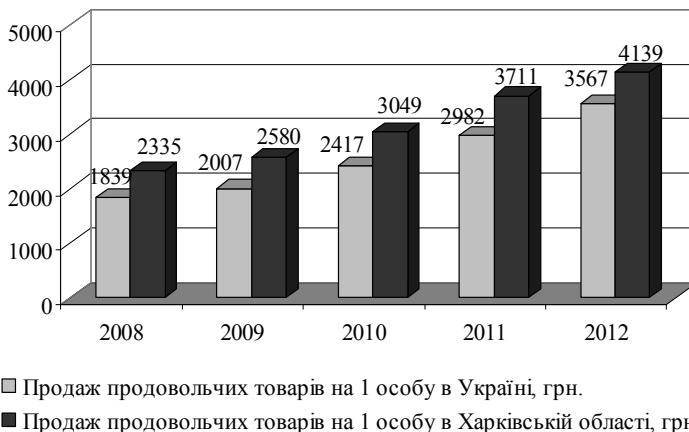

Рисунок – Динаміка роздрібного товарообороту продовольчих товарів на одну особу в Україні та Харківській області

Ринок роздрібної торгівлі продовольчими товарами в Харківській області є значним за розміром. За умов покращення макроекономічної ситуації, підвищення рівня життя населення він зростатиме, що є позитивним чинником, який характеризує можливість розвитку галузі роздрібної торгівлі, переробної, зокрема харчової промисловості, завдання якої полягатиме у насиченні ринку продовольчими товарами у необхідній кількості та необхідної якості. У сукупності відбуватиметься розвиток регіонального ринку продовольчих товарів в цілому, що є необхідною умовою для підвищення рівня життя населення, зокрема, та темпів економічного розвитку в цілому.